

08.nov. 2016

EM2016/68-144

Forespørgselsdebat om hvorvidt Grønlands Selvstyre skal være 100 % ejer af fly-selskabet Air Greenland, eller om det hellere kan betale sig for Grønland at sælge landets aktiepost på 37,5 % i selskabet til enten den danske stat eller SAS.

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Forespørgselsdebat om forvaltningen af vore samfundsejede aktiver, herunder muligheden for i højere grad at drive de samfundsejede virksomheder med udgangspunkt i samfundets behov og som et redskab til at forbedre de økonomiske vilkår for det brede flertal i vort land.

(Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Løsgænger)

Indledningsvis vil vi fra Siumut bemærke, at disse forslag til forespørgselsdebat er interessante.

I punktet om Air Greenland er det centrale spørgsmål om hvad Grønland har tænkt sig at gøre ved sine aktier? Får man nok for dem?

Jeg vil sige, at selvfølgelig kan alting forbedres, og dette er helt sikker i forbindelse med Air Greenlands drift.

Et centralt element i virksomhedsdrift er udgiftsstyring. Indtægter kan være svære at styre, for det kommer an på kunderne, men en virksomhed har mere kontrol over sine udgifter, og selvfølgelig er der minimum for disse.

Hvad koster det at drive en virksomhed som Air Greenland?

Hvor mange medarbejdere er der? De skal jo have løn.

Kontorer, hangarer, reservedele samt meget meget mere.

Air Greenland omsætter for omkring 1 milliard kr. om året.

Overskuddet er på omkring 80 millioner kr. i gennemsnit.

Det kan sagtens være, at det koster omkring 1 milliard kr. om året at drive Air Greenland.

Men hvilke af disse omkostninger kan nedbringes? Hvor meget kan de nedbringes? Jeg har ingen umiddelbare svar på disse spørgsmål, men det er interessant at skulle forsøge.

Det med at slynge tal ud siger intet om tallene er for høje eller for lave. Derfor kan det være interessant at sammenligne virksomhedens driftsomkostninger til andre virksomheder, er driften for dyr? Hvis den er for dyr, hvor er det Air Greenland har for høje omkostninger?

Mange spørgsmål som jeg er jer svar skyldige finder vi interessante fra Siumut, idet vi ad denne vej kan finde svar ud fra konkret viden.

Med disse bemærkninger må vi konstatere, at vi ingen konkret svar har for disse spørgsmål som dukker op, men det kunne være interessant at finde ud af, hvordan vi kan nedbringe omkostningerne, således at det bliver billigere at betjene samfundet. Siumut tager forslaget til efterretning.

Siumut finder forslag om forespørgselsdebat om forvaltningen af vore samfundsejede aktiver, herunder muligheden for i højere grad at drive de samfundsejede virksomheder med udgangspunkt i

samfundets behov og som et redskab til at forbedre de økonomiske vilkår for det brede flertal i vort land som værende interessant.

Indledningsvis vil vi citere Siumuts program:

Citat:

“ At skabe et samfund, der gennem ansvarsfuld udnyttelse af landets egne ressourcer samt gennem nødvendige tilførsler udefra formår at tage egen skæbne i egen hånd.”

Citat slut.

Inden for gode lovgivningsmæssige rammer, har vi alle hver især pligt til at løfte vort elskede land. Den enkelte person har jo ansvaret for at kunne stå op om morgenen, lave sine lektier og det er tømreren selv der skal løfte hammeren.

Naalakkersuisut og Inatsisartut skal have som mål at løbende forbedre de lovgivningsmæssige rammer. Og inden for disse rammer skal vi hver især være med til at løfte vort land.

Vi er enige med forslagsstillerens ytring om at det er et af Inatsisartuts fornemste opgave at forbedre befolkningens levevilkår.

Dermed kommer jeg så til dette spørgsmål: Hvorfor lever dele af befolkningen under bedre kår og er mere velstillede?

I forbindelse med åbningsdebatten omkring Naalakkersuisuts formands åbningstale, spurgte Siumut om hvad et lykkeligt liv er?

Det skal bemærkes at vi her på Grønland har lige muligheder for at kunne uddanne os, vi kan sågar få et bolig og midler stillet til rådighed under uddannelsen.

Hvis man ser på statistikkerne, kan man se at de uddannede får de største indkomster.

Skal Inatsisartut ikke tilbyde lige vilkår hvad angår midler og love for samfundet?

Det gør vi jo.

Så må vi jo hver især stille os følgende spørgsmål: Hvordan kan jeg være med til at løfte landet? Ligger ansvaret for befolkningens dårlige levevilkår hos de samfundsejede virksomheder?

Vi ved at det er den enkeltes ansvar at selv stå op om morgenen, den enkelte skal selv sørge for at lave lektier, for hvem skulle ellers sørge for det? Vi ved alle at det er tømreren selv der skal løfte hammeren, hvem skulle ellers slå sømmene i?

Vi må sige, at vort land har brug for os, er det så ikke på tide at vi spørger os selv om hvad vi kunne gøre for vort land? Hvad er mine stærke sider? Hvis vi ikke alle er involverede i at drive vort land, hvem skal så det? Vi ved at myndighederne ikke tropper op og laver dine lektier, for ansvaret ligger hos den enkelte.

Vi har alle vore stærke sider og man har brug for os.

Dog ved vi alle at vi har mange medborgere der har et hårdt liv.

De har under deres opvækst fået så store sår i sindet, at de ikke har en mulighed for at være med til at løfte samfundet. Myndighederne har pligt til at støtte disse enkelte mennesker, enkelte familier i at tage skridtet til at komme videre. Kommunerne gør en stor indsats omkring dette, men vi kan desværre også konstatere at dette arbejde ikke bliver gjort godt nok.

Dermed kommer jeg frem til disse spørgsmål:

Driver man de samfundsejede virksomheder, således at man med vilje ønsker at gøre samfundet dårligere stillet?

KNI A/S, Tele Greenland A/S, Nukissiorfiit samt andre, hvordan kan man drive dem bedre?

Er deres driftsomkostninger for høje? Såfremt dette er tilfældet hvilke omkostninger er for høje? I hvor stort omfang kan man mindske omkostningerne?

Skal man afskedige personale? Hvis det er tilfældet, hvor mange? Hvor skal de så arbejde henne? Eller skal de på arbejdsløsheds køen?

Er engrosvarerne for dyre? Hvis det er tilfældet, køber man så med vilje for dyrt, selv om man er klar over at man kunne købe billigere ind andre steder?

Der er mange spørgsmål der ikke lader sig besvare umiddelbart.

Men en ting er sikkert, driften af vort land skal løbende diskuteres for samfundets bedste.

Men vi har alle hver især pligt til at løfte os selv, således at vi sammen kan løfte samfundet.

Med disse bemærkninger tager Siumut forslaget til efterretning.

Tak.

Jens-Erik Kirkegaard, Siumut.